

הפרעות ברומניה

סוף-התלמידים המריע לכבוד הנסיך קארול. רק אז כינסה המשטרה את הפורעים בקרקט ואסרתם שם. היו גם מקרים שהמשטרה עמדה לימין הפורעים, אשר ביניהם נמצאו שוטרי-חרש רבים, שהראו לגרעים את דירותיהם של היהודים וההונגרים מנכבדי-העיר. התלמידים עמדו באין מפריע בקרני-הרחובות ובחנו את ידיעת הלשון הרומנית של כל העוברים ושבים ואשר לא הצטיינו בידעה מופלגת ספגו מלקיות עד זוב דם. הציניות של הפורעים עברה כל החום ופרופי קווה בצאתו את העיר הודיע, כי פניו מועדות למימדושי-סיניט כדי לכוך קצת בכנפיו על ההונגרים והיהודים דהתמי. רבים מחושבי-העיר נחפזו להמלט על נפשם ועזבו במנוסה את העיר. הצנזורה הרומנית שוקדת על כך לבל תעבור מלה קלה על מעשי-הבריונות מחוץ לכבוד המדינה והעתונים נאסרו להודיע על כך אף משהו. הכורי-הפלנרף והפלג פון בין רומניה והונגריה נפסק.

העתונות ההונגרית נוהגת פרסום רב לסאורעות ובפרלמנט נשמעו נאומים חריפים נגד רומניה. הנואטים דרשו מאת הממשלה לאחוז בכל האמצעים הדרוים שים ולפנות לנייניבה, כדי לשים קץ לרדיפות המיעוט ההונגרי ברומניה. הנאומים שונחים, כמובן, כי בשורה ראשונה נפל לקרבן-הרדיפת האלה המיעוט היהודי. מענין הרבה, כי התלמידים הפורעים הרשו, גם לאחי שבא נגד להשכיך סדר, להשאר עוד ימים מספר בעיר ולכנס את אספותיהם. עדי-הראיה מספרים, כי דומה הרבנה של העיר לתרבן שבמהפכת 1918. העתונות הרומנית הסתפקה בידעה האושרת, כי התלמידים נפצו את חלונות-הראוה בשתי חנויות.

בגרוסורדין (אינדיה טרה) נתכנס קונגרס של סטודנטים רומניים הדוגלים בתורתו של פרופי קווה. אלפי-התלמידיים, שנהרו לכנוס התנפלו עוד בדרכם ברכבות על היהודים ובירור היה מראש, כי גרוסורדין מהייתה עיר מאוכלסת יהודים והונגרים הפול קרבן לתעוולת-הפאשיזם הרומני. כתום-הקונגרס פשטו משתתפיו ברהובות והכו את היהודים מכוח אכזריות ואחיב קבלה ישערוריה גם אופי אנטי-סדיארי. הקרבן הראשון לפרעות נפל, כמובן, יהודי. זונפלד שמו, אשר הבריונים הטילו בו חשד, כי בא לונל את מהלך-הקונגרס, נופצו שמשות החלונות וכמה בנינים נהרסו, מהם מלון אהר, מערכות העתונים ההונגרים, מדי-אוראד ו.אסמיואירלאפי. האנודה הקתולית ומעונו של הרב קציקימטי. בנו של משחק-הביטה ההונגרי מדאם, צעיר בן 17 שנה, נדקר וסת. סרוב פחד סגרו ההננים את חנויותיהם ובנסות אהר משוליות-הקצבים לסגור את אטליו נודדרו הפורעים ופצעו אותו קשה. בעל בית המלון ההרוס קבל אף הוא פצעים אנושים וכעבור שעות-מספר נפה את רוחו. נהרס גם בית-ספר יהודי. נהרנו שמונה וארבעים נפצעו קשות וכמה מאות קבלו פצעים קלים. גא מאראד נתקבלו ידיעות על פרעית ביהודים. הידיעות על המאורעות לא היו מדויקות כל צרכן, כי גרוסורדין נמצאת עוד באזור-המלחמה והבקורת היא חסורה מאד והיא משתיקה כל זעקת-שבר. העתונות הרומנית מספרת בציניות גמורה על אילו התנשויות קלות שנפלו בעיר ושלא כדאי ליחד עליהן את הרבורי. יחסה של המשטרה היה מחסיר: היא הופיעה רק בשעה שהשערוריה לבשה צורה פרוזה מאד ונשמעו הקריאות של אספי